

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE
EKONOMİSİ BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN İLKOKULA HAZIRLAMA
DÜZEYİNİN OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİ
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**Hazırlayan
Sevil AKBUĞA**

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER**

Yüksek Lisans Tezi

**Temmuz 2018
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE
EKONOMİSİ BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN İLKOKULA HAZIRLAMA
DÜZEYİNİN OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİ
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

**Hazırlayan
Sevil AKBUĞA**

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER**

**Temmuz 2018
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Sevil AKBUĞA

“Okul Öncesi Eğitimin İlkokula Hazırlama Düzeyinin Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Lisans Üstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi ’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Sevil AKBUĞA

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER danışmanlığında **Sevil AKBUĞA** tarafından hazırlanan “**Okul Öncesi Eğitimin İlkokula Hazırlama Düzeyinin Okul Öncesi Ve Sınıf Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü **Eğitim Bilimleri** Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

20.10.7/2018

JÜRİ:

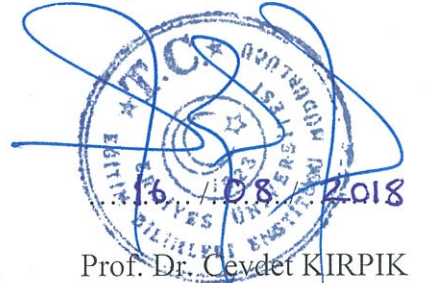
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER

Üye :Doç. Dr. Onur KÖKSAL

Üye :Dr. Öğr. Üyesi Habib HAMURCU

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun **16/08/2018** tarih ve**32-04**..sayılı kararı ile onaylanmış olup, öğrencinin mezuniyet tarihi **09/08/..2018**'dir.

Prof. Dr. Ceydet KIRPIK

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışma, okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin, okul öncesi eğitimin öğrencileri ilkokula hazırlama düzeyi hakkında ki görüşlerini belirlemek amacıyla yazılmıştır.

Yüksek lisans tezimin her aşamasında desteğini ve emeğini esirgemeyen, çalışmamı tamamlamamda büyük çabası olan, kendisini tanıdığım için şanslı bir yüksek lisans öğrencisi olduğumu hissettiren hocam Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER' e saygı ve teşekkürlerimi sunmaktan onur duyarım.

Çalışmam boyunca yardımlarını ve zamanını esirgemeyen meslektaşlarıma, mesai arkadaşlarıma ve aklımda hiç yokken beni yüksek lisans yapmaya teşvik eden canım arkadaşım ve meslektaşım Ayşe KOÇ' a teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Eğitim hayatımın her kademesinde desteğini, güvenini hep hissettiğim canım annem Aysel ANBAR' a, kendimi geliştirmek için girmiş olduğum bu yolda maddi-manevi desteğini esirgemeyen canım babam İhsan ANBAR' a, varlığı dünyada ki her şeye bedel olan biricik kardeşim Mustafa ANBAR' a sonsuz teşekkür ederim.

Bunların yanında yüksek lisans eğitimine başladığımda hayatımda olmayıp sonradan hayatıma girerek en kıymetlilerim olan iki kişiyi de unutmamak gerekir. Sevgili eşim Furkan AKBUĞA' ya tez dönemimde ki destek, çaba, sonsuz anlayışı ve özellikle de hayatımda olduğu için binlerce teşekkür ederim.

Canım kızım MELİS ADA' m. Bu zorlu tez sürecinde aynı anda bana anne olma duygusunu yaşatan meleğim. Sana da teşekkür ederim farkında olmasan da bu çalışmamın her anında yanımda olup canıma can kattığın için.

Sevil AKBUĞA

Temmuz 2018, KAYSERİ

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN İLKOKULA HAZIRLAMA DÜZEYİNİN OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sevil AKBUĞA

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Temmuz 2018
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; 4+4+4 eğitim sistemine geçtikten sonra okul öncesi eğitimi alan çocukların ilkokula geçerken bilişsel, sosyal-duygusal, dil, bedensel, özbakım vb. becerileri hangi düzeyde kazandıklarını, okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin bu konu hakkında ne düşündüklerini tespit etmektir. Araştırma Kayseri ilinde görev yapan 29 okul öncesi 24 sınıf öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlere araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formlarıyla mülakat yapılmıştır. Sorulara verilen cevaplar öncelikle içerik analizi yapılarak kategorize edilmiştir. Bu kategoriler referans alınarak tüm cevaplar organize edilmiştir. Okul öncesi öğretmenleri okul öncesi eğitimin eksikleri ve çocuklara faydaları üzerinde durmuşlardır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşme formundaki maddelere verdikleri cevaplara bakılarak, okul öncesi eğitimin sosyal ve duygusal alanda, dil alanında ve psiko-motor alanda ilkokula hazır olma düzeyine tamamen olumlu etkisi olduğunu, bilişsel alanda ve özbakım becerileri alanında ise okul öncesi öğretmenlerinin yine tamamen olumlu düşündükleri ancak sınıf öğretmenlerinin bu konuda olumsuz düşünceleri olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, İlkokul, Hazır Bulunuşluk

**THE EVALUATION OF PREPARATIVE LEVEL OF PRESCHOOL
EDUCATION BY PRESCHOOL AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS**

Sevil AKBUĞA

Erciyes University, Graduate School of Educational Sciences

Master Thesis, July 2018 Alpaslan GÖZLER

ABSTRACT

The aim of this thesis study is to ascertain to what extent the preschool students gain the cognitive, social-emotional, language, kinesthetic and self-care skills after the 4+4+4 education system and to reveal the opinions of preschool and primary school teachers on this issue. The study was carried out with 29 preschool and 24 primary school teachers in Kayseri. Two separate interview forms that have 6 questions beside only one problem is common were prepared for the pre-school and classroom teachers who participated in the study, Negotiations were held in the schools of the teachers who participated in the research by the researcher. The answers have been categorized after content analysis. The answers have been organized according to these categories. . Pre-school teachers have emphasized the lack of education and the benefits of pre-school education to children. It has been seen that the parents are focusing on the issues of raising awareness and reducing class presence. It has been determined that class teachers have negative thoughts in the field of cognitive development and self-care skills. They think that pre-school education restricts.

Keywords: Preschool, Primary School, Readiness Level

İÇİNDEKİLER

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN İLKOKULA HAZIRLAMA DÜZEYİNİN OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	ii
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI.....	iii
KABUL VE ONAY	iv
ÖNSÖZ	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar	x

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. ProblemDurumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Sınırlılıklar	4
1.5. Sayıtlar	4

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim.....	5
2.2. Okul Öncesi Eğitim.....	5
2.3. İlköğretim.....	7
2.3.1. İlköğretimin Amaçları.....	7
2.4. Gelişim Alanları.....	7

2.5. Alanla İlgili Yapılmış Çalışmalar.....	7
---	---

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	10
3.2. Evren ve Örneklem	10
3.2.1.Görüşmeye Katılan Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine Göre Dağılımı ve Yorumu.....	10
3.3. Verilerin Toplanması	11
3.4. Verilerin Analizi.....	12

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR	13
-----------------------------------	-----------

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar ve Tartışma.....	26
5.2. Öneriler	31
KAYNAKÇA	33
EKLER.....	33
EK1. Okul Öncesi Öğretmenleri Görüşme Formu	38
EK 2. Sınıf Öğretmenlerine Uygulan Görüşme Formu.....	40
EK 3.Okul Öncesinin Tanım-Amaç-Kapsam ve İlkeleri	42
EK 4. İlköğretimin Amaçları ve kapsamı.....	45
EK 5. Okul Öncesi Dönem Gelişim Alanları	47
ÖZGEÇMİŞ.....	52

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerinin Cinsiyet Çalışma Yılı ve Branşa Göre Dağılımı	11
Tablo 2. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Bilişsel Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri.....	13
Tablo 3. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Sosyal-Duygusal Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri	14
Tablo 4. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Dil Alanına Etkilerine Yönelik Görüşleri.....	16
Tablo 5. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Psiko-motor Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri	17
Tablo 6. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Özbakım Becerisi Etkilerine Yönelik Görüşleri	17
Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Bilişsel Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri.....	20
Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Sosyal-Duygusal Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri	21
Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Dil Gelişim Alanına Etkilerine Yönelik Görüşleri.....	22
Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Psiko-motor Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri.....	23
Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Özbakım Becerisi Etkilerine Yönelik Görüşleri.....	24

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama düzeyinin okul öncesi ve sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmesini inceleyen araştırmanın amacı, önemi, problem durumu, tanımları ve varsayımları, sınırlılıkları yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Okul Öncesi Eğitim Programı Kitabı (2016) okul öncesi eğitimi “doğumdan zorunlu eğitim yaşına kadar olan sürede, çocukların gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri göz önüne alınarak fiziksel, duygusal, dil, sosyal ve zihinsel yönden gelişimlerinin zengin çevre uyarıcılarıyla desteklendiği, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu sistemli eğitim sürecidir” şeklinde tanımlamıştır (s.4).

MEB (2006) okul öncesi eğitimin önemini şöyle belirtmiştir. “Okul öncesi dönem insan hayatının temelini oluşturur. Okul Öncesi dönem öğrenme hızının fazla olduğu bir dönemdir. Aynı yaş aralığında olan çocukların birbirine benzer davranışlar göstermesi beklenir. Her ne kadar bir dönemin özelliği herkes için aynı olsa da her çocuğun kendine özel olduğu göz önünde bulundurulmalıdır” (s.4).

Akçum (2005) okul öncesinin eğitimin önemini “Okul öncesi eğitimin amaçları düşünüldüğünde bunlardan en önemlisi çocuğun sosyal yönden gelişmesini ve toplum içinde uygun davranışları sergileyebilmesini sağlamaktır. Bu bakımdan eğitimimizin ilk kademesi olan okul öncesi eğitim hayatımızda önemli bir yere sahiptir” (s.3) şeklinde açıklamaktadır.

Okul öncesi eğitimin önemli bir amacı da çocukları ilköğretime hazır hale getirmektir. Farklı aile ortamların da yetişerek okul öncesi eğitim kurumuna gelen çocuklara uygulanan farklı eğitimlerle ihtiyaçları neyse o konularda destek olunarak ilköğretime hazır hale getirilmeye çalışılmaktadır.

Görüldüğü üzere okul öncesi eğitim insan hayatında önemli bir yere sahiptir. MEB (2013)'e göre okul öncesi eğitimin ilkelerinden biri de "Okul öncesi eğitim çocuğun sosyal-duygusal, psiko-motor, bilişsel ve dil gelişimini desteklemeli, özbakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilköğretime hazır duruma getirmelidir" şeklinde belirlenmiştir (s. 14).

Yılmaz (2008) ve Duran (1997) araştırmalarında okul öncesi dönemdeki çocukların öğrenme etkinliğini en kalıcı şekilde yaşadıklarını bununla birlikte bilişsel, zihinsel ve dil gibi çeşitli alanlarda hızlı bir gelişim gösterdiklerini belirtmişlerdir (s.170 ve s.62). Bir insanın eğitim hayatının en önemli dönemi olarak farklı çalışmalarda da vurgulanan okul öncesi eğitimin amacına ulaşp ulaşmadığını ya da bu amaçlara ulaşmak için izlenen yöntemlerin ne kadar doğru olduğunu ancak bunu uygulayan öğretmenler ve bu dönemden geçmiş çocukları ilkokulda eğitecek olan öğretmenler anlayabilir. Çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin bu konularda ki düşüncelerine yer verilmiştir.

Bu araştırmada da okul öncesi eğitimi veren okul öncesi öğretmenlerimizin ve okul öncesi eğitiminden çıkan çocukları ilkokulda karşılayan sınıf öğretmenlerimizin okul öncesi eğitimin ne seviyede yeterli olduğu hakkında görüşleri alınmış ve okul öncesi eğitimin ne düzeyde başarılı olduğunun bulunması hedeflenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitimi almış çocukların ilkokula geçerken bilişsel, sosyal-duygusal, dil, bedensel, öz-bakım becerilerini hangi boyutlarda kazandığını belirlemektir.

Bu amaca ulaşmak için aşağıda belirlenen sorulara cevap aranmıştır:

Okul öncesi eğitimin, çocukları bilişsel alanda ilkokula hazırlaması hangi boyutta etkilidir?

Okul öncesi eğitimin, çocukları sosyal-duygusal alanda ilkokula hazırlaması hangi boyutta etkilidir?

Okul öncesi eğitimin, çocukları dil becerileri alanında ilkokula hazırlaması hangi boyutta etkilidir?

Okul öncesi eğitimin, çocukları psiko-motor alanda ilkokula hazırlaması hangi boyutta etkilidir?

Okul öncesi eğitimin, çocukları özbakım becerileri bakımından ilkokula hazırlaması hangi boyutta etkilidir?

Okul öncesi eğitiminin ilkokula hazırlamadaki eksikleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Okul öncesi eğitim ile çocuk gelişimine hem uzun hem de kısa vadede fayda sağlandığının anlaşılması ile ülkemizde okul öncesi eğitimin ücretsiz olması, yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılması ve zorunlu olması gibi faaliyetler hız kazanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 2009-2010 eğitim öğretim yılında 60-72 ay grubu çocuklar için 32 ilde 2010-2011 eğitim öğretim yılında 57 ilde zorunlu okul öncesi eğitim çalışmaları başlamıştır. Bu uygulama ile birlikte 2011-2012 eğitim öğretim yılında ülke genelinde 60-72 ay grubunda okullaşma oranı da %69.55'e yükselmiştir. 2012-2013 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan yeni 12 yıllık kesintisiz eğitim sistemi ile birlikte okul öncesi eğitim döneminde değişiklik yapılarak okul öncesi eğitim dönemi 37-66 ay olarak belirlenmiştir (MEB e-Bilgilendirme, 2012).

Erbay (2008)'e göre, okul öncesi eğitim alan ile almayan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin iletişim başlatma ve devam ettirme, grup içinde uyumlu olma, okula daha istekli gelme, paylaşma ve yardımlaşmaya açık olmada, Toluç (2008)'e göre kurallara uyma konusunda daha ileri oldukları gözlenmiştir. Yekta (2005) bu öğrencilerde yaptığı gözlemlerde okul öncesi eğitim alan çocukların teknik ve nitelik açısından başarılı resimler yaptıkları ve bu etkinin yıllarca sürdüğü sonucuna ulaşmıştır.

Okul öncesi eğitim hem insan hayatının kritik bir dönemini içine aldığı için hem de çocukları bilişsel, sosyal duygusal, psiko-motor, dil ve özbakım becerileri açısından ilkokula hazırladığı için önemli bir yere sahiptir. Bu eğitim için hazırlanan programın ve verilen eğitimin ne derecede verimli olduğunu belirlemek için okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Bu araştırmada toplanan veriler okul öncesi ve sınıf öğretmenleri arasında görüş farkı olup olmadığını belirleme eğer farklılık var ise bunun neden (ğretmen-ğrenci-veli-evre-program) kaynaklandığını belirlemek açısından önemlidir.

1.4. Sınırlılıklar

- ✓ Araştırmanın alışma grubu Kayseri ili ile sınırlıdır.
- ✓ Araştırma evrenden seçilmiş olan belli sayıdaki örneklem ile sınırlıdır.
- ✓ Araştırma 2014-15 eğitim ğretim yılında görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır.

1.5. Sayılılar

Bu araştırmada aşağıdaki temel sayılılardan hareket edilmiştir.

1. Uygulanan görüşme formu bu araştırma için gerekli verileri toplamada uygun araçtır.
2. Uygulanan görüşme formunda ki sorulara bu araştırmaya katılan öğretmenlerce samimi, güvenilir ve içten bir şekilde cevaplandırmışlardır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.Eğitim

Ertürk (1972) ye göre eğitim bireyin davranışlarında yaşantısı yoluyla ve kasıtlı ve istendik değişiklik oluşturma süreci olarak tanımlanmıştır. Eğitim, bireyin yaşantısı yoluyla oluşan bir süreçtir. Yaşantı, çevreyle girilen etkileşim sonrası edindiği birikim ve tecrübelerdir. Her kişinin birikimi kendine özeldir ve birbirinden farklıdır. Bir kişi kendi yaşantılarını başkalarıyla paylaşırsa bile bu artık karşıda ki kişinin yaşantısı olmuş olur. Bireyi toplumdaki ve toplumsal kurallardan soyutlamak mümkün değildir. Eğitimin toplumsal temellerini toplumun beklenti, ihtiyaç ve sorunları gibi özellikleri oluşturur (s. 152).

Akyüz (2012) eğitimi “kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının en uygun şekilde ya da istenilen bir doğrultuda geliştirilmesi, ona bir takım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümü olarak” tanımlamıştır (s. 2). Eğitim, insanı hayatı boyunca devam eder. Bazen planlı bir şekilde bazen de plansız olabilir.

Eğitim türleri açısından incelendiğinde örgün ve yaygın eğitim olarak adlandırılmaktadır. Özkan (2016) örgün eğitimi belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında yapılan düzenli eğitim olarak tanımlarken (s.7), Şişman (2006) yaygın eğitimi örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da kademelerden birinden ayrılmış olan kişilere ihtiyaç ve gereksinim duydukları alanda düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsamaması şeklinde tanımlamıştır (s. 6).

2.2.Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim farklı kaynaklarda farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bunlardan bazıları şöyledir.

XIV. Milli Eğitim Şurası'nda (1993) okul öncesi eğitimin tanım ve kapsamı şu şekilde belirtilmektedir: “Okul öncesi eğitimi; 0–72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun zengin uyarıcı ve çevre imkânları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitimin bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim sürecidir”.

Yılmaz (2003)'e göre okul öncesi eğitim, “0–72 ay çocukların tüm gelişimlerini, toplumun kültürel değerleri doğrultusunda yönlendiren, duygularının gelişimini ve algılama gücünü artırarak akıl yürütme sürecinde ona yardımcı olan ve yaratıcılığını geliştiren, kendini ifade etmesini ve öz denetimlerini kazanmasını sağlayan, sistemli bir eğitim sürecidir” (s.14).

Aral ve diğerleri (2000) okul öncesi eğitimi, “çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan bedensel, psiko-motor, sosyal, duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim süreç” (s.15) olarak tanımlamıştır.

Zembat (1992), Oğuzkan ve Oral (1997), Karip (2002) ve Akyüz (2011) yaptıkları tanımlamalarda okul öncesi eğitimin doğumdan başlayıp temel eğitime kadar olan süreci kapsadığından bahsedilmekte ve bu eğitimlerin çocukların sosyal, zihinsel, psiko-motor ve dil gelişimleri gibi birçok alana katkı sağladığını ve bu katkıların yaşam boyunca da insanı olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir

Okul öncesi eğitim tanımlarında en çok dikkat çeken kısım bu eğitimi alma yaşı ile ilgilidir. Ülkemizde 2012 yılından itibaren 4+4+4 sistemi uygulanmaya başlamış bu sistemde oku öncesi eğitim alma yaşı yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerle okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmelikleri birleştirilip “Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği” olarak 26 Temmuz 2014 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanmıştır. Bu yönetmeliğe göre kayıt yapılan yılın eylül ayında 66 ayını tamamlayan çocukların ve 60-66 ay arası gelişim yönünden ilkokula hazır olduğu düşünülen öğrencilerin veli dilekçesi ile ilkokula kaydı

yapılır. Ayrıca 66-68 aylık çocuklar veli dilekçesi ile 69-71 aylık çocuklarda ilkokula hazır olmadığını bildiren hastane raporu ile okul öncesi eğitim kurumuna alınabilirler.

Okul öncesi eğitimin tanım, amaç, kapsam ve ilkeleri Ek3'te verilmiştir.

2.3.İlköğretim

İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur.

İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.

2.3.1.İlköğretimin Amaçları

İlköğretimin amaç ve görevleri, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, Amaçlar ve Genel Esaslar bölümünde belirtildiği şekliyle Ek 4'te verilmiştir.

2.4.Gelişim Alanları

Okul öncesi eğitim döneminde gelişim dönemleri fiziksel gelişim, psiko-motor gelişim, sosyal gelişim, bilişsel gelişim, dil gelişimi ve özbakım becerileri olmak üzere altı ana başlıkta incelenir. Bu gelişim özellikleri MEB kaynaklarında tanımlanan şekliyle Ek 5'te verilmiştir.

2.5. Alanla İlgili Yapılmış Çalışmalar

Kök, Tuğluk ve Bay (2005)' in “Okul Öncesi Eğitimin Öğrencilerin Gelişim Özellikleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi” konulu araştırması Erzurum merkezde ilköğretim birinci sınıfta öğrenim gören 425 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına bakıldığı zaman okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrenciler arasında gelişim özellikleri açısından okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin lehinde anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bu bulgulara bakılarak bireyi geleceğe hazırlamada büyük önem taşıyan okul öncesi eğitimin gelişim alanları konusunda başarılı olduğu anlaşılabilir.

Erkan ve Kırca (2010)' nın bünyesinde anasınıflı bulunan ve birinci sınıfa devan eden 170 öğrenci üzerinde yapmış oldukları “Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Hazır Bulunuşluklarına Etkisinin İncelenmesi” başlıklı çalışmalarında okul öncesi eğitim alan çocukların okula hazır bulunuşluk düzeylerinin okul öncesi eğitim almayan çocuklara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Dereli (2012) “Okul Öncesi Öğretmenleri ile İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretime Hazırlık Süreci ile İlgili Görüşlerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi” başlıklı araştırmasını Konya İlinde farklı 22 okulda göre yapan 22 okul öncesi öğretmeni ve 22 sınıf öğretmeni olmak üzere 44 öğretmenle yürütmüştür. Bu çalışmada okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri okul öncesi eğitimin çocukların psiko-motor gelişimini desteklediği, öz güven gelişimini sağladığı, yaparak yaşayarak öğrenmesine, kimlik gelişimine, iletişim kurma becerisine, ilköğretime uyum sürecine katkı sağladığı için önemli olduğunu ifade etmişlerdir.

Şahin, Sak ve Tuncer (2013) “Okul Öncesi ve Birinci Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretime Hazırlık Sürecine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması” başlıklı çalışmalarında 35 okul öncesi öğretmeni ve 35 sınıf öğretmeniyle görüşme tekniği kullanarak nitel bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışma sonucunda okul öncesi ve birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık sürecine ilişkin genellikle benzer görüşlere sahip oldukları bulunmuştur. Ancak çalışmada okul öncesi öğretmenleri ile sınıf öğretmenleri arasında görüş farklılıkları olduğu ortaya çıkmıştır. Okul öncesi öğretmenleri ilköğretime hazırlık sürecinde dil gelişiminden bahsetmiş olmalarına rağmen birinci sınıf öğretmenleri bu gelişim alanından bahsetmemişlerdir. Okul öncesinin amaçları okul öncesi öğretmenleri tarafından daha doğru ve eksiksiz belirtilmişken, birinci sınıf öğretmenleri daha çok okula hazırlık, gelişim alanlarının desteklenmesi ve sosyalleşmeye odaklanmışlardır. Okul öncesi öğretmenleri okul öncesi eğitimin çocuklar üzerinde sadece olumlu katkılarını vurgularken, birinci sınıf öğretmenleri, kendi deneyimlerine dayanarak çocukların sürekli oyun oynama isteği, disiplin sorunları ve sınıf kurallarına uymama gibi bazı olumsuzluklardan da bahsetmişlerdir.

Yıldız ve Akbaba (2013)' nın “Okul Öncesi Eğitiminin Zorunlu Eğitim Kapsamına Alınmasına İlişkin Alanda Görevli Öğretmen ve Yönetici Görüşleri” başlıklı araştırması

Van ilinde 339 öğretmen ve 192 idareci üzerinden yürütülmüştür. Yapılan araştırmanın sonucunda; öğretmenlerin ve idarecilerin okul öncesi eğitimi gerekli gördüğü ve bu eğitimin zorunlu olmasının faydaları yönünde görüşler, ortaya çıkmıştır.

Tantekin, Erden ve Altun (2014) “Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretime Geçiş Süreci Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi” isimli araştırmalarını ilk aşamada Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimi Hakkındaki Görüşleri Ölçeğini 200 öğretmene uygulamış ikinci aşamada ise bu öğretmenler arasından seçtikleri 15 kişiyle görüşme yapmışlardır. Bu görüşmeler sonunda sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimini önemli buldukları, okul öncesi eğitiminin yaygınlaştırılması ve zorunlu eğitim kapsamına alınması ile ilgili çalışmalarını desteklemekte oldukları ve bu eğitimin alan eğitimi almış kişilerce verilmesi gerektiğini vurguladıkları görülmüştür. Ayrıca okul öncesi eğitim kurumları ile ilköğretim kurumları arasında sağlanacak koordinasyonun çocukların ilköğretime geçiş süreçlerini kolaylaştırması bakımından önemli olduğunu düşünmektedirler.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemi ile şekillenmiştir. Veriler toplanmaya başlamadan önce konuyla ilgili alan yazı taraması yapılmıştır.

Bir (1999)'a göre; “nitel yaklaşım, sosyal bilimlerin ilgi alanını oluşturan sosyal gerçeklikle, fen bilimlerinin ilgi alanını oluşturan fiziksel gerçekliği birbirinden ayırmaktadır.” Fiziksel gerçekliğin kişisel düşüncelerden tamamen farklı olduğu kabul edilir. Sosyal gerçekliğin ise az da olsa kişisel düşüncelerden etkilenerek oluştuğu düşünülür. Bundan dolayı sosyal verilerin ancak yorumlandıkları zaman anlam kazanır (s. 6).

Bu araştırma da görüşme yapılırken yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. (Türnüklü, 2000)' ye göre yarı yapılandırılmış görüşme formunda araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Araştırmacı görüşmenin gidişatına bakarak alt sorular ekleyebilir. Görüşme esnasında bir sorunun cevabını başka bir soruda aldı ise o soruyu atlayabilir (s.152).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Kayseri ilinde görev yapan okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleridir. Çalışma grubu ise kıdemi beş yıldan fazla olan 29 okul öncesi öğretmeni ile 4+4+4'lük eğitim sisteminde 1. sınıf okutmuş olan 24 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Bu öğretmenler belirlenirken gönüllülük esasına göre seçilmiştir.

3.2.1.Görüşmeye Katılan Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine Göre Dağılımı ve Yorumu

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgileriyle ilgili veriler tablo halinde sunularak değerlendirilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerinin Cinsiyet Çalışma Yılı ve Branşa Göre Dağılımı

Değişken		n	%
Cinsiyet	Kadın	39	74
	Erkek	14	26
Branş	Okul Öncesi Öğretmenliği	29	55
	Sınıf Öğretmenliği	24	45
Çalışma yılı	1-10 yıl arası	30	57
	11 yıl ve yukarısı	23	43
Toplam		53	100

Tablo 1'e bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenin %74'ünün kadın(n=39), %26'sının erkek (n=14) olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %55'inin(n=29) Okul Öncesi Öğretmeni, %45'inin(n=24) sınıf öğretmeni olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %57'sinin (n=30) 1-10 yıldır öğretmen olduğu, %43'ünün (n=23) 11 yıl ve üzeri süredir öğretmenlik yaptığı görülmüştür.

3.3.Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında nitel araştırmalarda kullanılan yöntemlerden biri olan görüşme tekniği kullanılmıştır.

Bu çalışmadaki veriler, görüşme formları hazırlanıp katılımcılarla birebir görüşülerek toplanmıştır.Görüşmecilerin soruları tasarlanırken sorularda çalışmanın alt problemlerinin göz önünde bulundurulduğu, bir soru içinde iki karşıt soru içermeden, açık, net, her sorunun bir amaca yöneldiği gibi kriterlere dikkat edilerek hazırlanmıştır. Soruların açık uçlu olmasına dikkat edilmiştir.

Görüşme formu hazırlanırken Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul öncesi eğitim programında belirtilen gelişim alanlarına ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşme

formunda kişisel bilgilerden sadece cinsiyet ve çalışma yılına yer verilmiştir. Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerine içinde sadece bir ortak sorunun yer aldığı toplam 6 sorunun bulunduğu iki ayrı görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme sürelerinin fazla uzun tutulmamasına özen gösterilerek görüşmeler araştırmacı tarafından araştırmaya katılan öğretmenlerin okullarında yapılmıştır.

3.4.Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda çok sık başvurulan veri toplama tekniği olan görüşme, McCracken (1988)' e göre; görüşülen kişilere kendilerini birinci elden ifade edebilme fırsatı verirken, araştırmacıya da görüşme yaptığı kişilerin anlam dünyalarını, bakış açılarını, içinde buldukları özel durumlara ait duygu, düşünce ve tecrübelerini yine onların ifadeleri yardımıyla derinlemesine anlama imkân sunar (s. 9).

Bu araştırmada görüşme formundaki sorulara verilen cevaplar araştırmacı tarafından öncelikle betimsel analiz yapılarak kategorize edilmiştir. Her bir görüşmecinin cevapları tek tek gözden geçirilerek gerek duyduğunda yeni kategoriler eklenmiştir. Bu kategoriler okul öncesi ve sınıf öğretmenleri için ayrı ayrı yapılmıştır. Görüşmecilerin verdiği cevaplardan kategorileri temsil edenlere çalışmada ayrıca yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu kısmında okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin görüşme formlarına vermiş olduğu cevaplar verilmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin araştırma sorularına vermiş olduğu cevaplar

S.1.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukların bilişsel alanda ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin konu hakkında hazır bulunuşluk sağlama (f=11), kavram bilgilerini artırma (f=11), dikkat ve algı süresini artırma (f=4), sebep-sonuç ilişkisi kurma ve çözüm üretme (f=3), soyut düşünme becerisi kazanma (f=1) ve yaratıcılığın gelişmesi (f=1) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 2. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Bilişsel Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri

Okul öncesinde verilen eğitim çocukların bilişsel alanda ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir?	f	N
Hazır bulunuşluk sağlama	11	29
Kavram bilgisi sağlama	11	29
Dikkat ve algı süresini uzatma	4	29
Sebep-sonuç ilişkisi kurma ve çözüm üretme	3	29
Soyut düşünme becerisi kazanma	1	29
Yaratıcılığın gelişmesi	1	29

“Verilen eğitimin kalitesiyle değişir bu durum. Öğretmen nitelikli ve yaptığı işin farkında ise çocuğun bilişsel gelişimi farkındalığını kullanma kapasitesini ve dikkatini toplamayı olumlu yönde etkiler.” (O.Ö.5)

“Problem çözebilme, dikkatini belli bir noktaya odaklayabilme gibi birçok davranışın kazanımında, sayı, şekil, renk gibi kavramların kazanımlarında olumlu gelişmeler sağlayarak çocukların hazır bulunuşluk düzeyine katkı sağlamaktadır.” (O.Ö.27)

“Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları daha çok pekiştirilerek katkı sağlamaktadır. Bu çalışmalar çocuğu zihinsel anlamda ilkokula hazırlar.”(O.Ö.28)

“Çocuklar zihinsel olarak nesnelere sayma, eşleştirme, fikir üretme, gözlem yapma, matematik becerileri kazanmakta ve ilkokul matematik derslerine hazır hale gelmektedirler. Ayrıca öğrenme güçlüğü olan çocuklar erken fark edilip okula başlamadan gerekli önlemler alınmaktadır. Tüm bunlar da okula hazır olması ve okul başarısı açısından önem taşır.” (O.Ö.1)

S.2. Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukların sosyal-duygusal alanda ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. öğretmenlerin bu konu hakkında başarılı iletişim- kendini iyi ifade edebilme (f=12), paylaşma (f=12), sosyalleşme (f=11), kurallara uyma (f=7), empati (f=6) ve özgüven (f=5) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 3. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Sosyal-Duygusal Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri

Okul öncesinde verilen eğitim çocukların sosyal-duygusal alanda ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir?	f	N
Başarılı iletişim ve kendini iyi ifade	12	29
Paylaşma	12	29
Sosyalleşme	11	29
Kurallara Uyma	7	29
Empati	6	29
Özgüven	5	29

“Okul öncesi eğitim alan çocuklar, özellikle günümüzde birkaç yıl devam ettikleri için okul fobisini yendiklerini düşünüyorum. Kendilerine daha çok güven duyuyorlar.”(O.Ö.24)

“Okula uyumları kolaylaşacaktır. Yardımlaşma, paylaşma ve işbirliğini öğreneceklerdir.” (O.Ö.15)

“Okul öncesi çağında çocuklar, ilk defa ailesinden ayrıldıkları için zorlanmaktadırlar. Okulda arkadaş ilişkilerini geliştirip sosyalleşmede, kendi özdenetimlerini sağlayarak öğretmen ve arkadaşlarıyla daha iyi bir iletişim kurarak kendilerini daha iyi ifade edebilirler.” (O.Ö.1)

“Okul öncesinde verilen eğitim, paylaşmayı, yardımlaşmayı, kendini ifade edebilmeyi, dinlemeyi, söz alarak konuşmayı sosyal-duygusal alanda kazandırarak ilkokula hazır olma düzeyini en büyük etkiyi bana göre bu alanda sağlamaktadır.”(O.Ö.2)

“Yoğun öğretim ile geçen ilkokul derslerine başlamadan önce akranları ile ilk kez kuralları olan bir ortama giren bir çocuk, çeşitli aktiviteler ile sosyalleşmeyi, duygularını paylaşmayı, karşısındaki insanın duygularının farkına varmayı öğrenmektedir.”(O.Ö.4)

“İçe kapanık ve TV odaklı yetişen çocuklarımız okul öncesi eğitim aldıkları kurumlarda bulunduğu ortam ve aldığı görevlerin etkisiyle sosyal dışa dönük bireyler olarak yetişmektedirler.”(O.Ö.13)

“Çocuklar eğitim ortamında arkadaşlarıyla paylaşımında bulunmayı, birlikte yemek birlikte oynamak gibi her türlü sosyal faaliyetlerle toplum bilinci kazanıyorlar. Toplumsal kuralları, davranış geliştirmeyi öğrenerek kendilerinin bireysel olarak topluma uyum sağlama süreçlerini etkilemektedir.”(O.Ö.19)

S.3. Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukların dil becerilerinde ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin bu konu hakkında kendini ifade edebilme (f=17), Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma (f=12),yeni kelimeler öğrenme/zengin kelime hazinesi (f=5) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 4. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Dil Alanına Etkilerine Yönelik Görüşleri

Okul öncesinde verilen eğitim çocukların dil becerilerinde ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir?	f	N
Kendini ifade edebilme	17	29
Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma	12	29
Yeni kelime öğrenme/zengin kelime haznesi	5	29

“Gerek ailevi gerek çevresel etmenlerle gelen yanlış dil öğrenimleri okul öncesi kurumlarda yapılan drama, hikâye gibi birçok Türkçe dil etkinliği ile düzeltilebilmekte, ailesinden başka insanlarla iletişim kurmaya çalışan çocuk bu ilk tecrübeyi rahat bir ortamda edinmektedir.”(O.Ö.4)

“Söz dizinine uygun cümleler kurmayı öğrenme, kelimeleri doğru telaffuz edebilme, bir sohbeti başlatabilme ve sürdürebilme gibi becerilerin temeli oluşturulmaktadır.”(O.Ö.7)

“Arkadaşları ve öğretmenleriyle konuşmak dil becerilerini geliştirir. Hikâye öncesi ve sonrası sorular çocukların ilkokula hazır olma düzeyini önemli ölçüde etkilemektedir.”(O.Ö.12)

“Okul eğitim ortamında verilen müzik, hikâye, şiir vb. eğitim yöntemleriyle çocuklar, düşüncelerini ifade etme, sorulara yanıt verme gibi davranışlarla dil becerilerini geliştirmekle birlikte kendisini dinleyen birilerinin olması ona özgüven kazandırmakta, çocuğu güdülemektedir.”(O.Ö.19)

S.4. Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukların psiko-motor alanda ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin bu konu hakkında küçük-büyük kas gelişimi desteklenir (f=24), kalem tutma (f=4) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 5. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Psiko-motor Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri

Okul öncesinde verilen eğitim çocukların psiko-motor alanda ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir?	f	N
Küçük ve büyük kas gelişimini destekleme	24	29
Kalem tutma becerisi	4	29

“Okul öncesi eğitimde çocuğun motor becerileri desteklenerek yaşının gerektirdiği özelliklere sahip olması hedeflenir.”(O.Ö.22)

“Çocukların büyük ve küçük kas gelişimini olumlu yönde etkileyerek özellikle ilköğretim için çok önemli olan kalem tutma becerisini geliştirmektedir.”(O.Ö.23)

“Özellikle küçük kas gelişimi geliştiğinde yazmayı öğrenmeye daha yatkın olmaktadır.”(O.Ö.24)

S.5. Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukların özbakım becerilerinde ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin bu konu hakkında tuvalet alışkanlığı (f=12), dengeli ve sağlıklı beslenme (f=11), temizlik becerisi (f=11), giyinme ve soyunma alışkanlığı (f=9)ve eşyalarını temiz ve düzenli kullanma (f=7) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 6. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Özbakım Becerisi Etkilerine Yönelik Görüşleri

Okul öncesinde verilen eğitim çocukların özbakım becerilerinde ilkokula hazır olma düzeyine hangi boyutta etkilidir?	f	N
Tuvalet alışkanlığı	12	29
Dengeli ve sağlıklı beslenme	11	29
Temizlik becerisi	11	29
Giyinme ve soyunma	9	29
Eşyalarını temiz ve düzenli kullanma	7	29

“Okul eşyalarını düzenli kullanabilme, kişisel temizliğini yardım almaksızın yapabilme, ev- okul geçişini temsil eden ana sınıflarında kazanmak çocuklar açısından daha kolay olmaktadır.” (O.Ö.9)

“Çocuk, annesinin ya da bakıcısının koruyuculuğundan çıkarak tabi ki öğretmenin pasif yardım ve gözetimi ile tek başına kişisel ihtiyaçlarını giderme olanağı bulmaktadır.”(O.Ö.6)

“Okul öncesi dönem çocuklar için ilk eğitim basamağı, aileden özellikle her ihtiyacını karşılayan anneden ilk ayrılma dönemi çocukların birçoğu bağımsız bir şekilde özbakımını yapamaz şekilde başlar. Okulda öğretmen rehberliğinde tüm özbakım becerilerini yapmaya başlar. Yani hayata ilk temel atılmış olur. Özbakım becerilerinin en büyük kısmı bu dönemde kazandırılır. Diğer öğrenmeler güzel atılmış bir temele eklenir sadece.”(O.Ö.8)

“Özbakım eğitiminde aileler aşırı korumacı oldukları için çocukta herhangi bir bağımsızlık oluşmaz. Ancak ana sınıfına gelen çocuk tuvalete yalnız gitmeyi, bağımsız yemek yemeyi vs. öğrenir.”(O.Ö.13)

“Okul öncesi eğitimde çocuklara öğretimden ziyade eğitim verilir. Bu nedenle çocukların görgü kurallarını, temizlik kurallarını, tuvalet eğitimini kazanmadan ilkokula geçmeleri zorluk yaşamalarına neden olur.”(O.Ö.20)

S.6. Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlamadaki eksiklikleri sizce nelerdir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan öğretmenlerin farklı konulara değindikleri görülmüştür.

“Ev okul arası geçiş için uygun bir ortam olan anasınıfları, okulun kuralları ile işleyen bir yer olduğunu öğretirken aynı zamanda da bu katı kuralların içine birden girmeden öğrencinin öncelikle okuldaki zevk alarak bu kurallara alışmasını sağlamada gerekli bir kurumdur.”(O.Ö.4)

“Okul öncesi eğitimin amaç ve kazanımları ele alındığında çocukların ilkokula hazırlanması hususunda bir eksiği olduğunu düşünmüyorum. Yönetmelik ve kazanım göstergeler çerçevesinde yapılan etkinliklerle çocuklar ilkokula hazır hale gelmektedirler.”(O.Ö.7)

“Çocuklara harf öğretimi yapılabilir ya da eğitim setlerinde İngilizceye de yer verilebilir. Ayrıca okul öncesi eğitimi zorunlu olmalıdır diye düşünüyorum.”(O.Ö.8)

“Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin işbirliği içerisinde çalışması gerekir.”(O.Ö.13)

“Bence eksiklik eğitimin verildiği ortamdan, öğretmenden ya da potansiyel velilerden kaynaklanıyordur. Gerekli koşullar sağlanırsa okul öncesi eğitim çocukların seviyesini çok fazla ilerletebilir. Çocukların yaratıcılıkları gelişir.”(O.Ö.17)

“Okul öncesinde öğretmenin kalitesi (çocuğun sadece ilkokul değil tüm hayatını etkileyebilen bir öğretmen olduğunu düşündüğüm için) çok önemli. Eğitilmiş, donanımlı ve sağlam karakterli insanlardan seçilmesi gerektiğini düşünüyorum.”(O.Ö.19)

“Okul öncesi eğitim sadece ilkokuldaki akademik başarıyı artırmak için ilk adım olarak görülmemelidir. Bu yaklaşım içerisinde olan veli ve öğretmenler çocuktan fazla bir beklentiye giriyor. Okul öncesi eğitimin ilk ve en önemli amacı sosyalleşmedir. Diğer alanlar bu alanı desteklemelidir.”(O.Ö.21)

“Okul öncesi eğitimde öğrencilerin büyük kas gelişimini güçlendirebilecek farklı spor alanlarını öğretecek beceri sınıfları oluşturulmalıdır.”(O.Ö.26)

“Çocukların okullara düzensiz gelişleri, bazı ailelerin okul öncesi eğitim kurumlarını bakım evi olarak görmeleri, sınıflardaki teknolojik eksiklikler, okul öncesi eğitimin zorunlu olmadığı için çocukların farklı zamanlarda okula kayıt yapturmaları gibi etkenler ilkokula hazırlamada eksiklik oluşturmaktadır.”(O.Ö.27)

“Sınıflardaki öğrenci sayılarının fazla olmasının öğretmenin etkili çalışmasına engel olduğunu düşünüyorum.”(O.Ö.29)

Sınıf öğretmenlerinin araştırma sorularına vermiş olduğu cevaplar

S.1. Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları bilişsel gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir? Sorusunda verilen cevaplarda görüşmeye katılan 22 tane öğretmenin olumlu 2 öğretmenin olumsuz cevap verildiği görülmüştür. Öğretmenlerin konu hakkında hazır bulunuşluk (f=6) bilgilerin temelini atma ve ön hazırlık (f=2) öğrenmeyi ve hafızayı güçlendirme (f=2) gibi olumlu düşüncelere ayrıca fazla bilgi

katmaması (f=1) çocuğun zekâsını kalıba sokma - yaratıcı düşüncüyü engelleme (f=1) gibi olumsuz düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Bilişsel Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri

Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları bilişsel gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir?	f	N
Hazır bulunuşluk	6	24
Bilgilerin temelini atma-Önhazırlık	2	24
Öğrenmeyi ve hafızayı güçlendirme	2	24
Fazla bilgi katmaması	1	24
Zekâyı kalıba sokma-Yaratıcılığı engelleme	1	24

"Bilgi anlamında öğrencilere fazlaca bir fayda sağlamadığını, psiko-motor kas gelişiminin daha önde olduğunu söyleyebilirim." (S.Ö.1)

"Okul öncesinde yapılan boyamalar çocuğun zekâsını bir kalıba sokmaktadır." (S.Ö.18)

"Okul öncesi eğitim bilişsel gelişim açısından öğrencinin ilkokul için hazır bulunuşluk seviyesini artırmaktadır." (S.Ö.4)

"Okul öncesi eğitim almış öğrencilerin eğitim almamış olanlara göre biraz daha ileride olduğu, etkinlikleri daha çabuk anladığı daha kolay yaptığı, hazırbulunuşluk düzeylerinin daha iyi olduğu görülmüştür. Algılarının daha açık olduğu görülmüştür." (S.Ö.7)

"Okul öncesinde verilen eğitim çocukların bilişsel gelişimleri için oldukça önemlidir. Okul öncesinde öğrenilen bilgiler ilkokula geldiğinde bütünlük kazanıyor. Bir nevi temel bilgiler okul öncesinde öğrenciye hissettiriliyor. Birinci sınıfa başladığında çocuk iyi bir temelin üzerine bilgi birikimi yapıyor. Bu açıdan okul öncesi eğitim son derece önemlidir."(S.Ö.10)

" Bana göre okul öncesi eğitim çocukları olumlu yönde etkilemektedir. Bence 1. sınıf için ön hazırlık yapılmaktadır. Okul öncesi eğitim alan çocuklar örneğin renkler, sayılar, harf hissetme tanıma konusunda okula hazır geliyor."(S.Ö.15)

"Çocuk hafızasında daha fazla şeyleri tutabiliyor. Çabuk öğrenme gerçekleşiyor. Olaylar arasında mantık ilişkisi kurabiliyor."(S.Ö.16)

S.2. Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları sosyal-duygusal gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir? Sorusuna verilen cevaplarda bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin konu hakkında sosyalleşme(f=12), kendine güven(f=7), okul kurallarına uyum(f=5),sevgi-saygı ve liderlik kavramları (f=3) ve empati yeteneği (f=1), gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Sosyal-Duygusal Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri

Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları sosyal-duygusal gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir?	f	N
Sosyalleşme	12	24
Kendine güven ve ifade yeteneği	7	24
Okul kurallarına uyum	5	24
Sevgi-saygı ve liderlik kavramları	3	24
Empati kurma	1	24

"Toplum içinde paylaşmayı,saygı göstermeyi,lider olma ve lideri tanımayı ayrıca mücadele etmeyi öğretir."(S.Ö5)

"Sosyal gelişim açısından çok olumlu. Arkadaş edinimi, paylaşma, ortak hareket edebilme davranışları gelişiyor. Duygusal anlamda verilirse paylaşım, hak ihlali gibi yanlışları düzeltilebilir. Sevgi- saygı teması olumlu anlamda gelişiyor."(S.Ö.1)

"Anasınıfına giden öğrencilerin okul kurallarında ve arkadaş edinmede daha başarılı oldukları görülmüştür."(S.Ö3)

"Okul öncesi eğitim almış çocukların okul ortamına ve kurallarına biraz daha alışmış olduğu daha rahat bir şekilde okula başladıkları gözlemlenmektedir. 1. sınıfta okul korkusu yaşamadıkları gözlenmiştir."(S.Ö 7)

"Özellikle tek çocuklu ailelerden gelen çocukları daha olumlu etkilemektedir." (S.Ö.14)

"Bana göre sosyal ve duygusal gelişim açısından da olumlu yönde etkilemektedir. Okul öncesi eğitim alan çocuklar çok daha rahat iletişim kurabilmektedir. Sınıfta daha aktif rol almaktadırlar."(S.Ö15)

S.3.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları dil gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin konu hakkında kendini ifade edebilme (f=8),kelime haznesini geliştirme (f=7), Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma (f=4) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Dil Gelişim Alanına Etkilerine Yönelik Görüşleri

Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları dil gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir?	f	N
Kendine ifade edebilme	8	24
Kelime haznesini geliştirme	7	24
Türkçeyi doğru ve düzgün kullanma	4	24

"Aile içerisinde genellikle halk ağzıyla konuşulduğundan dil gelişimi ve telaffuz açısından okul öncesi eğitim önemli gelişimlerin yaşandığı süreçtir." (S.Ö.4)

"Öğrendiği tekerleme ve şarkılarla çocukta yeni kelime dağarcığı oluşuyor. Bu da dil gelişimini olumlu etkiliyor." (S.Ö.6)

"Dil gelişimi çocuğu her alanda hızlandırır. Bunun için materyal çokluğu gereklidir. Donanım gereklidir. Sosyal ortam dilin gelişimini zenginleştirir ve hızlandırır." (S.Ö.8)

"Topluluk karşısında konuşma kendini ifade etme konusunda çocukları olumlu etkilemektedir." (S.Ö.9)

"Okul öncesinde verilen eğitim çocukların dil gelişiminde büyük rol oynamaktadır. İfade ettikleri cümleler son derece mantıklı akıllıca olabilmektedir. Bu da onların kendilerine olan güveni kazandıklarını gösterir. (S.Ö.10)

S.4.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları psiko-motor gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan bütün öğretmenlerin olumlu cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin konu hakkında el kaslarının gelişmesi(f=4), kaslarını daha iyi kullanma(f=2), beyin kas koordinasyonunu sağlaması(f=1) gibi düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Psiko-motor Alana Etkilerine Yönelik Görüşleri

Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları psiko-motor gelişim açısından hangi boyutta etkilemektedir?	f	N
El kaslarının gelişmesi	4	24
Kaslarını daha iyi kullanma	2	24
Beyin kas koordinasyonunun sağlanması	1	24

"Okul öncesi eğitim çalışmayan kasların gelişmesini, beyin kas koordinasyonunu sağlıyor. Böylece çocuklar sakarlıktan kurtuluyor."(S.Ö.5)

"Çocuğun el becerisinin gelişmesi, kaslarının güçlenmesi açısından önemlidir. Kesme, yapıştırma, kalem tutma, yazma gibi becerileri kazanarak ilkokula hazır geliyorlar"(S.Ö 6)

"Bireysel olarak farklılık gösterse de genel olarak olumlu yönde etki göstermektedir. Kalem tutma, boyama yapma, kâğıt katlama gibi becerilerinin daha iyi olduğu gözlenmekte."(S.Ö 7)

"Özellikle bu alanda çocuklar çok başarılı geliyorlar. Yaptırılan etkinlikler onların psiko-motor gelişimlerini olumlu yönde etkiliyor."(S.Ö10)

"Psiko-motor gelişim açısından da olumlu olduğunu düşünüyorum. Çünkü eğitim alan çocuklar kaslarını daha iyi kullanıyor. Boyama yapma, makas kullanma, yapıştırma, dans etme ve ritim tutma bakımından daha hazır geliyorlar."(S.Ö15)

S.5.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları özbakım gelişimi açısından hangi boyutta etkilemektedir? Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan 16 öğretmenin olumlu, 8 öğretmenin olumsuz cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin konu

hakkında bağımsız temizlik yapma ve yemek yeme(f=5) ve temizlik kuralları ve öneminin öğretilmesi (f=3) gibi olumlu, yaşları küçük olduğu için tam bir eğitim verilmiyor(f=3), özbakım becerisi ailede kazanılır(f=5) gibi olumsuz düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitiminin Özbakım Becerisi Etkilerine Yönelik Görüşleri

Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları özbakım gelişimi açısından hangi boyutta etkilemektedir?	F	N
Bağımsız temizlik yapma ve yemek yeme	5	24
Okulda kazanılmaz	5	24
Özbakım eğitimi verilmiyor	3	24
Temizlik kuralları ve öneminin öğretilmesi	3	24

"Özbakım konusunda güzel eğitim veriliyor. Süreklilik kazandırmak için ise ilkokulda da dikkat edilmesi gerekir."(S.Ö1)

"Özbakım aileden gelen bir alışkanlık olduğu için okul öncesinin pek etkisi yoktur. Aile iyiye titiz ise çocuk her daim temizdir."(S.Ö3)

"Özbakım becerisi daha erken yaşlarda aile tarafından desteklenir ancak yine de okulla birlikte değişim gözlenmektedir."(S.Ö7)

"Özbakım ailede başlayıp ömür boyu devam eden bir süreçtir.Çocuk örnek modeli gözler. O yüzden modelin davranışları daimi olmalıdır."(S.Ö8)

" Çocukların özbakım gelişimi ailede başladığı için maalesef pek etkili olamamaktadır. Bence aileleri eğitmek gerekmektedir."(S.Ö9)

S. 6. Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlamadaki eksiklikleri sizce nelerdir?Sorusuna verilen cevaplarda görüşmeye katılan öğretmenlerin farklı konulara değindikleri görülmüştür.

"En olumsuz yönü ilk 1-2 ay okula uyum. Hep oyun hep etkinlik varken birden dersler, çizgiler, daha fazla disiplin öğrencileri ve öğretmenleri zorluyor. Anasınıfı

eğitimlerinde yazı ve rakamları yazmak yerine saydırmak yeterli olur. Çünkü yazdıkları zaman düz yazıyla yazıyorlar ve sorun oluyor."(S.Ö1)

"Seslerin ve rakamların öğretiminde özellikle yazım konusunda yapılan yanlışlıklar ilkokula geçişte sıkıntı yaratıyor."(S.Ö.4)

"Kullanılan materyallerle ve sosyal ortam devlet anaokullarında yetersiz."(S.Ö.6)

"Okul öncesinde yapılan birçok etkinliğin öğretmenler tarafından hazırlanıp yapılması, öğrencinin emeğinin becerisinin, okul öncesi eğitimi almış öğrencilerin dersler karşısında sıkılması zorlanması "(S.Ö.7)

"Oyunlaştırılarak verilen eğitim öğretim o dönemde çocuk için harika yöntem fakat ilkokula geldiğinde öğrendiği her şeyin oyunlaştırılarak verilmediğini anlayınca bazı sıkıntılar oluyor ama bu geçici bir durum bir süre sonra çocuk bu tempoya ayak uydurabiliyor."(S.Ö.10)

"Okul öncesi öğretmenlerinin ve diğer ilgili kişilerin ilkokul programını yeterince bilmemesinden dolayı öğretim açısından ilerlemeyi yavaşlatan uygulamalarla yüklenmiş olarak ilkokula geliyorlar"(S.Ö.14)

BÖLÜM V

TARTIŞMA - SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlamaya ilişkin görüşleri alınıp, değerlendirmeler sonrası elde edilen bulguların ilgili araştırma sonuçları da göz önünde bulundurularak sonuçların değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonucunda önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

5.1. Tartışma ve Sonuçlar

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin bilişsel alanda en çok hazırbulunuşluk kavramı üzerinde durdukları görülmüştür. Erkan ve Kırca (2010), "Okul öncesi eğitiminin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazırbulunuşluklarına etkisinin incelenmesi" başlıklı araştırmalarında okul öncesi eğitim kurumlarına gelen çocukların hazırbulunuşluk düzeylerinin, bu eğitimi almayan çocuklara göre daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır (s.98). Bu araştırmalardan çıkan sonuçlar karşılaştırıldığında çıkan sonuçların benzerlik gösterdiği görülmüştür. Bu görüşlere dayanarak okul öncesi eğitimin hazırbulunuşluğu olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Aslan, Aktan ve Kamaraj (1997)," Anaokulu Eğitiminin Yaratıcılık ve Yaratıcı Problem Çözme Becerisi Üzerindeki Etkisi" adlı araştırmalarında da okul öncesinin yaratıcılığa etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada yaratıcılıkla problem çözme becerisinin birbiriyle alakalı olduğu konusu üzerinde durulmuş ancak çoğu anaokulu müdürünün yaratıcılığı destekleyici etkinlikler yapıldığını söylemesine rağmen yaratıcılığın sadece iyi eğitilmiş bir eğitimci ile olması gerektiği sonucuna varılmıştır (s.46). Araştırmamızda da sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimle ilgili yaratıcılığı engellediği ve zekayı kalıba soktuğu gibi olumsuz düşüncelerine sahip oldukları görülmüştür. Bu sonuçlara bakıldığında kanaatimce okul öncesi öğretmenlerinin yaratıcılık ve özgün çalışmalara rehberlik etme konusunda eğitim alması gerekir.

Metin (1993), "Ana-Babaların anaokulundan beklentileri" adlı araştırması incelendiğinde anaokulunun çocuğu sosyal yönden desteklemesi birinci amaç olarak görülmektedir. Çocuğun olumlu ilişki kurup bunu devam ettirebilmesinde anaokulunun etkisi büyüktür. Hoşgörülü düşünme ve davranma, başkasının duygularını anlama, farklı düşüncelere saygı duyma, paylaşma, esneklik, yardımlaşma, dikkatini toplayabilme, işbölümü gibi beceriler okul öncesi eğitim kurumlarının kazandırdığı kavramlardır (s.99).

Senemoğlu (1994), "Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırmalıdır" adlı çalışmasında sosyalleşmeye ve çocukların sosyalleşme becerilerine şu şekilde yer vermiştir. Sosyalleşme çocuğun doğmasıyla başlar ve aileden etraftaki diğer yetişkinlerden sosyal becerilerden bir kısmı öğrenilir. Ancak çocuğun okula başlamasıyla öğrenilen bu sosyal beceriler anlamını yitirebilir ya da yetersiz kalabilir. Çocuğun okula başlamasıyla kabul gören sosyal becerileri öğrenir ve bunun yanında ailesiyle ve diğer yetişkinlerle nasıl iletişim kuracağını öğrenir (s.23).

Çetinsoylu (1998), "İki farklı sosyal çevrede okulöncesi eğitim kurumlarına giden çocukların anne-babalarının okulöncesi eğitimden beklentilerinin incelenmesi" adlı araştırmasına bakıldığında annelerin anaokulundan beklentilerine bakıldığında çocuklarını sosyal ve bilişsel yönden ilkokula hazırlayacağı görüşü hâkimdir (s.103). Yapılan araştırmalardan elde edilen bulgular mevcut bulgularımız ile benzerlik göstermektedir. Bu sonuçlara bakılarak okul öncesi eğitimin sosyalleşme kazanımına etkisinin çok büyük olduğu söylenebilir.

Sevinç (2006), "Okul öncesi eğitim alan çocukların annelerinin okuldan beklentileri" başlıklı araştırmasında annelerin genel olarak beklentileri şu şekilde sıralanmıştır; Çocuklarının yaşadıkları çevrede güzel ilişki kurabilmesi, kişiliklerinin olumlu yönde geliştirebilmesi ve sosyal becerileri öğrenebilmesi (s.224). Annelerin okul öncesi eğitim kurumlarından beklediklerine bakıldığında sosyal ve bilişsel alanda daha çok beklentiye sahip oldukları saptanmıştır. Araştırmamızdan çıkan sonuçlarda da okul öncesi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin özellikle sosyalleşme, kendine güven ve paylaşma kazanımlarına okul öncesi eğitim alan çocukların sahip oldukları yönündedir. Bu araştırmalar göz önünde bulundurulduğunda okul öncesi eğitimin sosyal ve duygusal alanda kendinden beklenen kazanımı sağladığı söylenebilir.

Taner ve Başal (2005), "Farklı Sosyoekonomik Düzeylerde Okulöncesi Eğitimi Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Dil Gelişimlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması" adlı araştırmalarında verileri elde etmek için çocukların dil gelişimini ölçen Peabody Resim-Kelime Testi kullanılmıştır. Farklı sosyoekonomik düzeylerde okulöncesi eğitimi alan ve almayan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin dil gelişimlerine ilişkin olarak Peabody Resim-Kelime Testi ile toplanan verilerde doğrultusunda okulöncesi eğitimi alan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okulöncesi eğitimi almayan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerine göre Peabody Resim-Kelime Testinden aldıkları dil gelişim puanları ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür (s.416).

Çelenk (2006), "İlköğretim okulları birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma ve yazma Öğretimine hazırlık Düzeyleri" adlı araştırmasında da şu sonuçlara ulaşılmıştır. Öğrencilerin, okul öncesi dönemden ilkokuma ve yazma öğretimine çok önemli deneyim ve birikimlerle geldikleri sonucuna varılmıştır. Anaokulu eğitiminin, öğrencilerin okulöncesi dönemde öğrencilerin duyuşsal hazırlık düzeyi ile okuma ve yazma öğrenmeye yönelik ön hazırlıklar üzerinde önemli bir etki gücüne sahip olduğu saptanmıştır (s.89).

Kök, Tuğluk ve Bay (2006), "Okul Öncesi Eğitimin Öğrencilerin Gelişim Özellikleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" adlı Erzurum ilinde yaptıkları araştırmaları sonucunda da, okul öncesi eğitim almış olan öğrencilerin dilsel gelişim özellikleri bakımından daha iyi durumda oldukları görülmüştür. Araştırmanın gerçekleştirildiği bölge hem sosyoekonomik hem de sosyokültürel açıdan elverişsiz bir bölge olmasının yanında okullar dışında günlük hayatta kullanılan dil Türkçe değildir. Türkçe konuşamayan ya da Türkçe dil becerisi yeterli düzeyde olmayan çocuklar okula başladıklarında diğer akranlarına göre okuma ve yazmaya daha geç başladıkları görülmektedir. Okul öncesi eğitimi alanın çocukların Türkçe dil becerileri üzerindeki anlamlı etkisini ortaya koyan araştırmalarda göz önüne alındığında; özellikle sosyokültürel yönden elverişsiz bölgelerde yaşayan çocukların en az bir yıl okul öncesi eğitimden faydalanmalarının sağlanmasıyla çocukların Türkçe dil becerilerinin destekleneceği ve ilköğretime daha hazır olarak başlayabilecekleri söylenebilir (s.2). Bu araştırmaların mevcut bulgularımız ile benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Erkan ve Topcu Bilir (2015) "Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dil Becerilerine Etkisi" adlı araştırmasında okul öncesi eğitimi alan ve almayan çocukların dinleme becerisi, konuşma becerisi, okuma becerisi, dikte ve yazma becerilerinin tümünde istatistiksel olarak okul öncesi eğitimi alan çocuklar lehine anlamlı fark elde edilmiştir. Buna göre ilköğretim birinci sınıf çocuklarının Türkçe dil becerileri üzerinde okul öncesi eğitiminin etkili olduğu söylenebilir. Bu sonuçların elde edilmesinde okul öncesi eğitim kurumlarında gün içinde uygulanan "Türkçe Dil Etkinlikleri" ve "Okuma Yazmaya Hazırlık" etkinliklerinin etkili olduğu düşünülmektedir (s.177).

Yapılan bu araştırmalara ve mevcut bulgularımıza baktığımızda okul öncesi eğitimin çocuklara en büyük katkısının kendini ifade etmeyi öğretmesi diyebiliriz. Özellikle okul dışında Türkçe kullanılmayan ve şivenin çok kullanıldığı bölgelerde okul öncesi eğitim Türkçenin doğru ve düzgün öğrenilip konuşulmasında büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitim programında yer alan Türkçe dil etkinlikleriyle çocukların kelime hazinesi zenginleşmektedir.

Senemoğlu (1994) "Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırmalıdır" adlı çalışmasında müzik, hareket ve dans yoluyla yani psiko-motor gelişimle de iletişim olabileceğini şu şekilde belirtmiştir. Çocuklar duygu ve ihtiyaçlarını ilk olarak sözel olmayan dille ifade etmeye başlarlar. Dil gelişimi için gerekli olan eğitimi ailede ve okul öncesi eğitim kurumlarında almaya başlamalarına rağmen bu dönemde ki çocukların yine de en çok kullandıkları beden hareketleri, jest ve mimikleridir. Çocuklar müzik, hareket, drama yoluyla duygularını, düşüncelerini ve isteklerini diğerleriyle paylaşabilirler, iletişim kurabilirler. Öğretmenlere bu aşamada çocuklara kendilerini ifade edecekleri ortamı yaratmaktır (s.25). Araştırmamıza katılan okul öncesi öğretmenlerinin tamamına yakını küçük ve büyük kas gelişimi kavramı üzerinde durmuştur. Bu bulgulara dayanarak okul öncesi eğitimin kas gelişimine büyük etkisinin olduğu söylenebilir.

Parlak yıldız (2012), "Okulöncesi Eğitimi Alan Ve Almayan İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Başarılarının Karşılaştırılması" adlı araştırması incelendiğinde okulöncesi eğitim kurumuna gelen ve gelmeyen öğrencilerin kalem tutmaları ve çizgi çalışmaları arasında olumlu yönde önemli bir farklılık olduğu

görülmüştür. Ayrıca okulöncesi dönemde okuma yazmaya hazırlık etkinlikleri çocuklarda el ve göz koordinasyonunu, kalem tutma, küçük kas, eşleştirme, gruplama, sıralama ve problem çözme becerilerini geliştirdiğini ve çocukların dikkat sürelerini uzattığını araştırmaya katılan görüşmeciler belirtmişlerdir (s.119). Bu açılardan araştırmamızla benzer sonuçlar göstermektedir.

Toluç (2008) 'in "İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin gelişim becerilerinin karşılaştırılması" adlı çalışmasında birinci sınıf öğretmenleri okul öncesi eğitim alan çocukların öz bakım becerisi açısından temizlik kurallarını bilme ve uygulama (el-yüz yıkama vb), giysilerini yardımsız giyinip çıkarabilme, kaza ve tehlikeli durumlardan kendini koruyabilme, tuvalet kontrolünü sağlayabilme becerileri bakımından daha önde olduğunu gözlemledikleri görülmüştür. Bizim bulgularımızda okul öncesi öğretmenlerinin de bu olumlu düşünceleri destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Ancak sınıf öğretmenleri özbakım becerilerinin aile ortamında kazanıldığını okul öncesi eğitimin bir katkısı olmadığını düşündükleri görülmüştür. Kanaatimce bu durum sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitime yeni başlayan çocukları gözleme fırsatları olmadığı için kaynaklanabilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin çocukları ilkokula hazırlama da ne gibi eksikleri vardır sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında; ikinci dil eğitiminin bu dönemde verilmeye başlaması gerektiğini ve eğitim ortamlarının zenginleştirilmesi gerektiğini düşündükleri görülmüştür. Okul öncesi öğretmenleri sınıf mevcutlarının fazla olması ve ailelerin okul öncesi eğitim hakkında bilinçsiz olmasından dolayı verilen eğitimin tam anlamıyla amaca ulaşmadığını düşünmektedirler.

Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin çocukları ilkokula hazırlama da ne gibi eksikleri vardır sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında ise; çocuklara ses ve rakamların yazılışlarının yanlış öğretildiğini ve çocuklara bazı öğretilenlerin gereksiz olduğunu düşündükleri görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin çocukları fazla oyuna alıştırmamaları ve etkinlikler esnasında fazla müdahale edip yaratıcılıklarını engellememelerini istediklerini belirtmişlerdir.

Senemoğlu (1994) "Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırmalıdır" adlı çalışmasında okul öncesinin hangi yeterlilikleri kazandırması gerektiği şu şekilde

belirtilmiştir. Okul öncesi eğitim kurumlarında kazandırılmaya çalışılan amaç ve kazanımların çocuğun kendini ve ailesini tanımasını ve olduğu gibi kabul etmesini, çocuğun başkalarıyla olumlu bir ilişki kurmasını, işbirliği içerisinde çalışmayı, yani sosyalleşmesini; kendi kültürünü öğrenip başka kültürlerle de saygıyı öğrenebilmeli; dil, müzik, hareket, dans, resim yoluyla etkili iletişim kurmasını sağlayabilmeli; devimsel becerileri, çok yönlü düşünme ve problem çözme becerilerini; estetik ve yaratıcılık becerilerini geliştirebilmelidir (s.21). Yapılan araştırmanın araştırmamızda ki mevcut bulgularımız ile benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Kesicioğlu ve Alisinanoğlu (2013) "Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimin Zorunlu Eğitim Kapsamına Alınmasına İlişkin Görüşleri ve Beklentileri" adlı araştırmalarında öğretmenler kendi araştırmamızda da olduğu yanlış rakam ve ses yazımlarının ilerde düzeltilmesinin oldukça zor ve zaman kaybı olduğunu düşünmektedirler.

Ayrıca yine bu araştırma da kendi araştırmamızla da örtüşen başka bir konuda çocukların okul öncesinde oyuna fazla alışıp 1.sınıfta uyum sorunu yaşamasıdır. Öğretmenler oyundan çok akademik şeylere yer verilmesini istemiştir (s.4).

Yapıcı ve Ulu (2012), "İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Öğretmenlerinden Beklentileri" adlı çalışmasında öğretmenlerle yapılan görüşmelerde, okul öncesi öğretmenleri ile sınıf öğretmenlerinin en çok sorunu okuma yazmaya hazırlık konusunda yaşadığı görülmüştür. Okul öncesi öğretmenin güzel hazırlayıp 1. sınıfa gönderdiği öğrenciler burada herhangi bir sorunla karşılaşmamakta bu da 1.sınıf öğretmenin işini kolaylaştırmaktadır (s.7). Yapılan araştırma mevcut bulgularımız ile benzerlik göstermektedir.

5.2.Öneriler

1.Okul öncesi eğitim alan çocukların yaratıcılıklarını engellemek adına, okul öncesi öğretmenlerinin öğrencileri özgün ürünler yapmaya ve farklı düşüncelerini rahatça söyleyebilmeye teşvik etmeli, buna uygun eğitim öğretim ortamını oluşturmalıdır.

2. Özbakım becerilerini ev ortamında kazanmadan okul öncesi eğitim kurumuna gelmiş çocuklara bu becerileri kazandırmak için gerekli etkinlikler yapılmalıdır.

3. Yabancı dil eğitimi çocukların öğrenmeye daha açık ve istekli olduğu okul öncesi döneminde verilmeye başlanmalıdır.
4. Okul öncesi eğitimin daha verimli olması için eğitim ortamının fiziki olarak daha zengin olması sağlanmalıdır.
5. Okul öncesi eğitimin tüm çocuklara faydalı olabilmesi ve bireysel ilgilenmenin artması için sınıf mevcutları azaltılmalıdır.
6. Okul öncesi eğitimin önemi ve gerekliliği hakkında veliler bilgilendirilmelidir.
7. Okul öncesi eğitim programında yer almayan ses ve rakamların yazılması okul öncesi eğitimde yer almamalıdır. Çocukların yanlış şekilde öğrenmesi ileriye ket vurarak ilkokulda ki öğrenmelerini olumsuz etkilemektedir.
8. Okul öncesi eğitimin kapsamının sadece oyun olmadığı ile ilgili bilgilendirme yapılmalı ve bu dönemde yapılan ve öğrenilenler sergi gösteri vb. araçlarla tanıtılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akçum, E.(2005). *5-6 Yaş Çocuklarının Yaratıcılık ve Öğrenime Hazır Buluş Düzeylerine Okul Öncesi Eğitimin Etkisinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Konya.
- Aktan, Aslan E. ve Kamaraj, I.(1997). *Anaokulu Eğitiminin Yaratıcılık Ve Yaratıcı Problem Çözme Becerisi Üzerindeki Etkisi*. Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:9, Erzurum.
- Akkaya, D. (2003). *Ana Sınıfına Giden ve Gitmeyen İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Dil Gelişimlerinin Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Akyüz, Y. (2012). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000 - M.S. 2012*. Ankara: Pegem
- Aral. N., Kandır. A. ve Can Yaşar, M.(2000). *Okul Öncesi Eğitim*. Ankara: YA-PA Yayın Pazarlama
- Aydoğan, Y. ve Koçak,N.(2003). *Okul Öncesi Çocukların Dil Gelişimlerine Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi*. Milli Eğitim Dergisi, Sayı:159, Ankara.
- Balat, U. G. (2012). *Okul Öncesi Eğitime Giriş(3. Baskı)*. Ankara: Pegem Yayınları
- Bir, A. A. (1999). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Tc Anadolu Üniversitesi Yayınları, No: 1081, Eskişehir.
- Çakmak, T. ve Yılmaz, B. (2009). *Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Okuma Alışkanlığına Hazırlık Durumları Üzerine Bir Araştırma: Hacettepe Üniversitesi Beytepe Anaokulu Örneği*. Türk Kütüphaneciliği 23, 3, Ankara.
- Çelenk, S.(2008). *İlköğretim Okulları Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlkokuma ve Yazma Öğretimine Hazırlık Düzeyleri*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:8, Bolu.
- Çetinsoylu, N. A. (1998). *İki Farklı Sosyal Çevrede Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Giden Çocukların Anne-Babalarının Okulöncesi Eğitimden Beklentilerinin İncelenmesi*. M.Ü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Dereli, E. (2012). *Okul Öncesi Öğretmenleri ile İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin ilköğretime Hazırlık Süreci ile İlgili Görüşlerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi*. Akademik Bakış Dergisi, Sayı:30.
- Duran, C. Z. (1997). Çocuk kitapları. *Türk Kütüphaneciliği*, 11 (1), 62-64.
- Erbay, E. (2008). *Okul öncesi eğitim alan ve almayan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin sosyal becerilere sahip olma düzeyleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Erkan, S. ve Topcu Bilir, Z. (2015). *Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dil Becerilerine Etkisi*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 35.
- Erkan. S. ve Kırca, A. (2010). *Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Hazır bulunuşluklarına Etkisinin İncelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 38: 94-106.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi
- Haktanır, G. (2008). *Okul Öncesi Eğitime Giriş*, Ankara: Anı Yayınları
- Kesicioğlu, O. S. (2013). *Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Okul Öncesi Eğitime İlişkin Algılarının İncelenmesi*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. (Electronic Journal of SocialSciences), 12(43).
- Kesicioğlu, S. ve Alisinanoğlu, F. (2013). *Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimin Zorunu Eğitim Kapsamına Alınmasına İlişkin Görüşleri ve Beklentileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kırca, M. A. (2007). *Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Çocuklarının Okula Hazır Bulunuşluklarına Etkisinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- Kök, M., Tuğluk, M. N. ve Bay, E. (2005). *Okul Öncesi Eğitimin Öğrencilerin Gelişim Özellikleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 11
- McCracken, G. (1988). *The Long Interview*, Sage Publications, London.

- MEB. (1993). *14.Milli Eğitim Şurası*, Aktaran: Akçum, E. (2005).
- MEB. (2003). *İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara.
- MEB. (2006). *Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara.
- MEB. (2011). *Gelişim Alanları*, Aile ve Tüketici Hizmetleri, Ankara.
- MEB. (2011). *Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara.
- MEB. (2013). *Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara.
- MEB. *Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü, Okul Öncesi Eğitim Programı(36-72 Aylık Çocuklar İçin)*,Ankara Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- MEB. (2016). *Okul Öncesi Eğitimi Programı*, Ankara.
- Metin, N. ve Arı, M. ve diğerleri (1993). *Ana-Babaların Anaokulundan Beklentileri*. Ankara: YA-PA Seminer Kitabı
- Oktay, A. (2002). *Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem*. İstanbul: Epsilon Yayınları
- Oktay, A. ve Unutkan, Ö.P. (2003).*İlköğretime Hazır Oluş ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması*. (Edit: Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç) Gelişim Ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar (S.145-155).İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Özkan, R. (2016). *Eğitim Bilimine Giriş(1. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi
- Parlak yıldız, B. (2012). *Okul Öncesi Eğitimi Alan ve Almayan İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Başarılarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Seven, S. (2014). *Okul Öncesi Eğitime Giriş(1. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi
- Sevinç, M.(2006). *Okul Öncesi Eğitimi Alan Çocukların Annelerinin Okuldan Beklentileri*. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, Yıl:2006,Sayı:13, Erzurum.
- Senemoğlu, N. (1994). *Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırmalıdır?* Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,10, Ankara.

- Sevinç, M. (2003). *Okulöncesi Dönemde Okuma Yazma Kavramlarının Gelişimi. Erken Çocukluk Gelişim ve Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar*. (Editör: Müzeyyen, Ş), Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Sönmez, V. (2006). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Şahin, İ., Sak, R. ve Tuncer, N. (2013). *Okul Öncesi ve Birinci Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretime Hazırlık Sürecine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, Educational Sciences: Theory & Practice - 13(3)
- Şişman, M. (2016). *Eğitim Bilimine Giriş* (16.Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Taner, M. ve Başal, H. S. (2005). *Farklı Sosyoekonomik Düzeylerde Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan İlkokul 1.Sınıf Öğrencilerinin Dil Gelişimlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, Bursa.
- Tantekin, E., F. ve Altun, D. (2014). *Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretime Geçiş SüreciHakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi*. İlköğretim Online, 13(2), 481- 502. 30.05.2018 tarihinde <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden alınmıştır.
- Tokol, O. (1996). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Etmeyen 3-6 Yaş Çocuklarının Gelişim Özellikleri ve Anne-Baba Tutumlarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1996 İstanbul.
- Toluç, Z. (2008). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin gelişim becerilerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tümüklü, A. (2000). *Eğitim Bilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Sayı:24, İzmir.
- Yapıcı, M. ve Ulu, F. B. (2012). *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Öğretmenlerinden Beklentileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Yazıcı, Z. (2002). *Okulöncesi Eğitiminin Okul Olgunluğu Üzerine Etkisinin İncelenmesi. Milli Eğitim Dergisi*, Güz, Ankara.
- Yekta, M. (2005). *Okul öncesi Eğitimi Almış İlköğretim 2. Kademe 7. Sınıf Öğrencilerinin Resim Derslerindeki Başarı Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Yıldız, S. ve Akbaba, A. (2013). *Okul Öncesi Eğitiminin Zorunlu Eğitim Kapsamına Alınmasına İlişkin Alanda Görevli Öğretmen ve Yönetici Görüşleri*. International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/13 Fall 2013, p. 1743-1773, Ankara.
- Yılmaz, A. (2008). *Okulöncesi çocuklara yönelik kütüphane hizmetlerinin önemi ve başarılı bir kütüphane örneği*. *Türk Kütüphaneciliği*, 22 (2), 169.
- Yeşildağlı, Ü. (2013). *Çocukları Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Velilerin İlkokula Hazır bulunuşluk ile İlgili Görüşleri*. *EKEV Akademi Dergisi*, 16(52).

EKLER

EK1. Okul Öncesi Öğretmenleri Görüşme Formu

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
TEZ ÇALIŞMASI

Sayın Katılımcı

Bu görüşme formu "OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN İLKOKULA HAZIRLAMA DÜZEYİNİN OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ" isimli tez çalışmamaya yardımcı olması için hazırlanmıştır. Sizin değerli düşüncelerinizle çalışmamız daha doğru ve faydalı bir sonuca ulaşacaktır.

Katılımınız için şimdiden teşekkür ederim.

Sevil AKBUĞA

Yüksek Lisans Öğrencisi

GÖRÜŞME SORULARI (OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ)

Çalışma Yılıınız:	Cinsiyetiniz:
--------------------------	----------------------

S.1.Size göre okul öncesinde verilen eğitimin çocukların bilissel alanda ilkokula hazır olma düzeyine etkisi nedir?

S.2.Size göre okul öncesinde verilen eğitimin çocukların sosyal-duygusal alanda ilkokula hazır olma düzeyine etkisi nedir?

S.3.Size göre okul öncesinde verilen eğitimin çocukların dil becerilerinde ilkokula hazır olma düzeyine etkisi nedir?

S.4.Size göre okul öncesinde verilen eğitimin çocukların psiko-motor alanda ilkokula hazır olma düzeyine etkisi nedir?

S.5.Size göre okul öncesinde verilen eğitimin çocukların özbakım becerilerinde ilkokula hazır olma düzeyine etkisi nedir?

S.6.Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlamadaki eksiklikleri sizce nelerdir?

EK2. Sınıf Öğretmenlerine Uygulan Görüşme Formu

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
TEZ ÇALIŞMASI

Sayın Katılımcı

Bu görüşme formu "OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN İLKOKULA HAZIRLAMA DÜZEYİNİN OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ" isimli tez çalışmamaya yardımcı olması için hazırlanmıştır. Sizin değerli düşüncelerinizle çalışmamız daha doğru ve faydalı bir sonuca ulaşacaktır.

Katılımınız için şimdiden teşekkür ederim.

Sevil AKBUĞA

Yüksek Lisans Öğrencisi

GÖRÜŞME SORULARI (SINIF ÖĞRETMENLİĞİ)

Çalışma Yılıınız:	Cinsiyetiniz:
--------------------------	----------------------

S.1.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları bilissel gelişim açısından nasıl etkilemektedir?

S.2.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları sosyal-duygusal gelişim açısından nasıl etkilemektedir?

S.3.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları dil gelişimi açısından nasıl etkilemektedir?

S.4.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları psiko-motor gelişim açısından nasıl etkilemektedir?

S.5.Size göre okul öncesinde verilen eğitim çocukları özbakım gelişimi açısından nasıl etkilemektedir?

S.6.Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlamadaki eksiklikleri sizce nelerdir?

EK3.Okul Öncésinin Tanım-Amaç-Kapsam ve İlkeleri

Okul öncesi eğitim;

- Çocuğun doğumu itibarı ile 6 yaşına kadar olan zaman dilimi içinde (0–72 ay),
- Çocuğun tüm gelişim alanlarını (bilişsel, dil, duygusal-sosyal, fiziksel, psiko-motor, kişisel) desteklemeye yönelik,
- Gelişimsel özelliklerine ve bireysel farklılıklarına uygun,
- Mevcut potansiyelini ortaya çıkarmasını, geliştirmesini ve kendini ifade etmesini amaçlayan,
- İlköğretimin gerektirdiği zihinsel ve duygusal-sosyal yeterliliklere ulaşmasını diğer bir deyişle ilköğretime hazırlığını sağlayan,
- Çocuğun bulunduğu toplumun kültürel değerlerini tanımasını, benimsemesini ve topluma uyumunu gözeten,
- Tüm bunlar için uygun ve uyarıcı bir çevre olanağı sunan,
- Bir okul öncesi eğitim kurumunda, ailede ya da alternatif programlarda verilen sistemli ve planlı bir eğitim süreci olarak tanımlanabilir (Biber, 2010; Turaşlı, 2009).

Okul Öncesi Eğitimin Amaçları: Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;
2. Onları ilköğretime hazırlamak;
3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;
4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır (MEB,2013).

Okul öncesi eğitimin evrensel amaçları olarak kabul edilen görüşler, OMEP'in (Dünya Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Örgütü) uzun süre başkanlığını yapan eğitimci Gaston Mialeret tarafından şu şekilde ifade edilmiştir:

Toplumsal amaçlar:

- alışan kadınların çocuklarına bakmak,
- Her ocuğa eğitim sağlamak ve onların bireysel gelişimlerine katkıda bulunmak,
- Çocukların birbirleriyle ve başkalarıyla ilişki içinde bulunmasına, sosyalleşmesine katkıda bulunmak.

Eğitici amaçlar:

- Çocuğun duyu organlarını eğitmek ve çevreye olan duyarlılığını artırmak.

Gelişimsel amaçlar:

- Çocuğun doğal gelişimini temel alarak gelişimle ilgili deneyimlerine önem vermek.

Okul ncesi Eğitimin Kapsamı: Okul ncesi eğitimi, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

Bu eğitim isteğe bağlıdır.

Okul ncesi Eğitimin İlkeleri: Okul ncesi dönem yaşamın temelidir. Bu dönemde öğrenme hızı çok yüksektir. Bir yaş grubunun genel gelişim özellikleri o yaş grubundaki tüm çocuklar için ortaktır; ancak her çocuğun kendine özgü olduğu da unutulmamalıdır. Okul ncesi eğitim bazı temel ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler şunlardır:

- Okul ncesi eğitim çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
- Okul ncesi eğitim çocuğun psiko-motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, zbakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilköğretime hazır duruma getirmelidir.
- Okul ncesi eğitim kurumlarında çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun eğitim ortamları hazırlanmalıdır.
- Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.
- Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.

- Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma duygu ve davranışları geliştirilmelidir.
- Eğitim, çocuğun kendine saygı ve güven duymasını sağlamalı, ona öz denetim kazandırmalıdır.
- Oyun, bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Tüm etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir.
- Çocuklarla iletişimde, onların kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir.
- Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
- Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir.
- Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.
- Programlar hazırlanırken aile ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınmalıdır.
- Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımı sağlanmalıdır.
- Okul öncesi eğitimde çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.
- Okul öncesi eğitimde değerlendirme sonuçları çocukların, öğretmenin ve programın geliştirilmesi amacıyla etkin olarak kullanılmalıdır (MEB, 2006).

EK4. İlköğretimin Amaçları ve kapsamı

Madde 5: İlköğretim kurumlarının amaçları, Türk Milli Eğitiminin genel amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

- a. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- b. Öğrenciye, Atatürk ilkelerine ve inkılaplarına, T.C. Anayasasına v demokrasinin ilkelerine uygun olarak haklarını kullanabilme, görevlerini yapabilme ve sorumluluklarını yüklenebilme bilincini kazandırmak,
- c. Öğrencinin milli kültür değerlerini tanımasını, takdir etmesini, çevrede benimsenmesini ve kazanmasını sağlamak,
- d. Buldukları çevrede yapacakları eğitim, kültür ve sosyal etkinliklerle milli kültürün benimsenmesine ve yayılmasına yardımcı olmak,
- e. Öğrenciye fert ve toplum meselelerini tanıma, çözüm arama alışkanlığı kazandırmak,
- f. Öğrenciye sağlıklı yaşamak, ailesinin ve toplumun sağlığı ile çevreyi korumak için gereken bilgi ve alışkanlıkları kazandırmak,
- g. Öğrencinin el becerisi ile zihni çalışmasını birleştirerek çok yönlü gelişmesini sağlamak,
- h. Öğrencinin araç ve gereç kullanma yoluyla sistemli düşünmesini, çalışma alışkanlığı kazanmasını, estetik duygularının gelişmesini, hayal ve yaratıcılık gücünün artmasını sağlamak,
- ı. Öğrencinin mesleki ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayarak, gelecekteki mesleğini seçmesini kolaylaştırmak,
- i. Öğrenciye üretici olarak geçimini sağlaması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunması için bir mesleğin ön hazırlığını yaptıracak, mesleğe girişini kolaylaştıracak ve uyumunu sağlayacak davranışları kazandırmak,

j. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirmelerini, öncelikle enerjiden ve artık malzemedan savurganlığa kaçmadan yararlanmalarını sağlamaktır (MEB,2003).

İlköğretim Kapsamı: Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter (MEB,2003).

EK5. Okul Öncesi Dönem Gelişim Alanları

Doğumdan okul öncesi yıllarını da kapsayan zaman dilimi gelişimin hızlı olduğu ve öğrenmeye açık olunan bir dönemdir. Bu dönem, çocuğun bilişsel, sosyal, psiko-motor, dil, özbakım becerileri ve ilköğretime hazırlık noktasında kritik bir öneme sahiptir (Haktanır ve diğerleri, 2008).

2.4.1. Fiziksel Gelişim: Fiziksel ya da bedensel gelişim; bedeni oluşturan tüm organların gelişmesini, boyun uzamasını, kilonun artışı, kemiklerin gelişimini, dişlerin çıkmasını ve değişmesini, kas, beyin ve tüm sistemlerle (sinir, sindirim, dolaşım, boşaltım, solunum vb.) duyu organlarının gelişimini kapsar.

Fiziksel gelişimin en hızlı olduğu dönem (doğumdan sonra) bebeklik dönemidir. Bu dönemde çocuk bir bütün olarak büyüme gösterir. Yaşamın ilk yıllarındaki gelişim, gelecek yıllardaki gelişimin temelini oluşturur.

Oyun döneminde fiziksel gelişim, bebeklik dönemine göre yavaşlamıştır. Bundan dolayıdır ki fiziksel gelişim vücudun farklı bölgelerinde, değişik yaşlarda, farklı hızda oluşur. Fiziksel gelişim, baştan ayağa, merkezden dışa doğru ilkesine uygun bir şekilde gelişimini sürdürür. Bu gelişim süreci bireyin psiko-motor, duygusal, toplumsal ve zihinsel yaşamını da etkiler (MEB,2011).

2.4.2.Psiko-motor Gelişim: Psiko-motor gelişim, fiziksel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak organizmanın isteme bağlı hareketlilik kazanması olarak tanımlanır. Doğduğunda sadece refleksif hareketlere sahip olan bebek, yürüme becerisini kazanarak çevrede hareket etmeye başlar. Ayrıca çevresindeki nesnelere keşfetmek, anlamak ve hareket ettirmek için ellerini özgürce kullanır. Çevresindeki nesnelere temasında tepkileri edilgen iken daha sonraları nesnelere etkileyen etken bir duruma gelir. Yürüme ve elle tutma davranışları bebeklik döneminde kazanılmış olur. Bebeklerdeki hareketlerle ilgili bu gelişme, motor gelişimi ifade eder.

Psiko-motor gelişim, hayat boyu devam eden “motor” becerilerde ortaya çıkan davranışların kontrol altına alınması sürecidir. Söz konusu olan davranışlar duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması ile gerçekleşir. Bir anlamda bu davranışların kontrol altına alınmasını sağlayan süreç, “psiko-motorgelişim”i ifade eder.

Psiko-motor beceriler ya da yetenekler bir işin yapılması sırasında kullanılan bilinçli zihinsel etkinliğin yönlendirdiği koordineli kas etkinlikleridir. Örneğin; el yazısı yazma, daktilo yazma, piyano çalma birer psiko-motor beceridir. Motor yetenek, vücudun bir ya da birden fazla organının katıldığı kas hareketi ya da işlemidir.

Psiko-motor öğrenme, çocuğun doğumundan sonra psiko-motor yeteneklerin gelişmesine bağlı kalarak ve yaşı ilerledikçe hızlanarak devam eder. Çocuk doğduğu anda hareket edebilecek ve bazı psiko-motor davranışları yapabilecek durumdadır. Hatta ana rahmindeyken bile bazı hareketler yaptığı, dış etkilere karşı bazı yalın tepkiler gösterdiği bilinmektedir. Doğumdan sonra psiko-motor yetenekler hızla gelişir. Psiko-motor öğrenme, bu yeteneklerin gelişmesine bağlıdır.

Psiko-motor gelişimde çok basit reflekslerle başlayan hareketler baş, boyun ve gövde kaslarının kontrolü, motor becerilerinin temelini oluşturan oturma, emekleme, yürüme, koşma, atlama, tırmanma gibi kaba motor beceriler ve uzanma, tutma, bırakma, fırlatma gibi elin yönetimiyle ilgili becerilerin kazanılması şeklinde devam eder. Gelişim sürecinde çocuklar bu aşamaları izler (MEB,2011).

2.4.3:Sosyal Gelişim: Sosyal gelişim; bireyin doğumdan yetişkin oluncaya kadar sosyal uyarıcılara, grup yaşamına, toplumsal yaptırımlara karşı duyarlı olabilmesi, içinde bulunduğu grupla ya da yaşadığı kültürdeki diğer bireylerle geçinebilmesi ve onlardan biri gibi davranabilmesidir.

Birey, dünyaya geldiği andan itibaren toplumun en küçük birimi olan aile içinde yaşamaya başlar. Bireyin ilk sosyal etkileşimi anne-baba ya da ona bakan kişiler ile olur ve daha sonra çevresindeki diğer insanlarla ilişkileri devam eder. Birey fiziksel, duygusal, zihinsel ve dil yönünden geliştikçe çevresi de genişler. Böylece aile içinde başlayan sosyal iletişim, arkadaş ilişkileri ve okuldaki yaşamlarla devam eder. 0-12 yaş çocuklarında arkadaş edinme, gruba katılma, çocuk kavgası ve çatışmaları, iş birliği, rekabet ve kız erkek çocuk ilişkileri gibi sosyalleşme özellikleri yer almaktadır. Bu sosyalleşme özellikleri bireyin sosyal yönden gelişmesine imkân tanımaktadır. Sosyal yönden gelişmiş birey, her yaşta çevresindeki diğer bireylerle sorun yaratmadan çatışmasız olarak yaşamasını bilen kişidir. İçinde yaşadığı toplumun lideri durumuna

gelebilir. İnsanlarda çeşitli ilgi ve tutumlar da sosyal gelişim sonucu oluşur (MEB,2011).

2.4.4.Duygusal Gelişim: Duygusal gelişim; çevreden, iç ve dış dünyadan gelen etkiler ile herhangi bir olayın bireye hoş gelip gelmeme hâli olarak tanımlanır. Çevreden gelen etkiler duyu sistemleri yoluyla birer dış güç olarak çocuğa ulaşır. Çocuk bunları algılar, bu dış güçler çocuğun kendi duygusal gücüne göre farklı duygulara dönüşür. Bu duygular da tepki olarak çevreye yansıtılır. Bu tepkilerin çevredeki etkisini gören çocuk duygularını daha iyi kavrar. Böylece duygusal yönden gelişim sağlanır. İnsan sürekli çevresiyle etkileşim hâindedir. Bu etkileşim bireyin, haz ve elem içerisinde olmasına neden olur. Bebeğin doğduğu andan itibaren bu duygularının karşılanması çeşitli duyguların doğmasına sebep olur. Gereksinmelerinin karşılanması bireyi mutlu eder. Dolayısıyla duygusal gelişim, ihtiyaçların doyurulmasıyla ilgilidir. Uyuma, beslenme gibi fizyolojik ihtiyaçlar; sevmeye, sevilme, güvenme gibi psikolojik ihtiyaçlar çocuğun ya haz ya da elem duymasına neden olacak, duygusal gelişimine olumlu veya olumsuz etkide bulunacaktır.

0-12 yaş çocuklarında görülen ortak duygusal davranış biçimleri vardır. Bunlar; gülme, ağlama, korku, öfke, inatçılık, kıskançlık ve saldırganlık gibi davranışlardır. Çocuk bu duygusal tepkileri çevresine yansıtmaktadır. Bu duygusal tepkilere anne-baba ya da ona bakan kişiler tarafından gösterilen tutum ve yaklaşımlar bireyin olumlu veya olumsuz bir duygusal gelişim göstermesinde etkili olacaktır (MEB,2011).

2.4.5.Bilişsel(Zihinsel) Gelişim: Bilişsel gelişim insanlara soyut ve somut olarak nedenleri öğrenmelerini, mantıklı düşüncelerini, etrafındakilerle ilgili bilgileri örgütlemeyi sağlamaktadır (Kürkcüoğlu, 2010).

Bilişsel gelişim; doğumdan başlayarak çevremizdeki dünyayla etkileşimimizi sağlayan ve dünyamızı anlamamıza yarayan bilginin edinilip kullanılmasına, saklanmasına, yorumlanarak yeniden düzenlenmesine ve değerlendirilmesine yardım eden, bütün zihinsel süreçleri içine alan gelişim alanıdır.

Bilişsel gelişimin esas ögesi olan bilgi kazanma yöntemiyle zihinsel etkinlikler arasında yakın bir ilişki vardır. Bilişsel gelişim, çocuğun gördüğü, duyduğu, dokunduğu, tattığı nesnelere hakkında düşünmesini ifade eder. Bu düşüncenin içerdiği konular; etki tepki

ilişkinini, olaylardaki ardışıklığı, nesnelere arasındaki benzerlik ve farklılığı anlamak, objeleri sınıflandırmak ve mantık yürüterek cevaplamayı içerir (MEB,2011).

2.4.6.Dil Gelişimi: Dil gelişimi; seslerin, kelimelerin, sayıların, sembollerin kazanılması, saklanması ve dilin kurallarına uygun olarak kullanılmasını içeren bir süreçtir.

Dil gelişimi, doğumdan itibaren başlar ve yaşam boyu devam eder. Dil gelişimine ilişkin incelemeler çağdaş çocuk psikolojisi araştırmaları arasında en heyecan verici ve yoğun olan çalışmaları oluşturmaktadır. Çünkü çocuğun dile ilişkin yeteneklerinin gelişimi akıl almaz bir hızla gerçekleşmektedir. Tüm kültürlerdeki çocukların hemen hepsi ilk sözcüklerini 12-18 ay dolaylarında söylerler. 4 yaşına geldiklerinde çoğunlukla iyi düzenlenmiş cümleler kurarlar. Hatta zaman zaman düşüncelerini sürpriz sayılabilecek kadar karmaşık cümlelerle ifade edebilirler.

Çocuğun dil gelişiminin temelinde; iletişim kurma, başkalarının dikkatini çekme, isteklerini, duygu ve düşüncelerini iletme gereksinimi bulunur. Çocuk doğduğu andan itibaren konuşma dilini öğrenmeye başlar. Çocuğun dili iletişim aracı olarak kullanabilmesi için dille ilgili sembolleri öğrenmesi, belleğinde saklaması ve gerektiği durumda kullanması gerekir (MEB,2011).

2.4.7.Özbakım Becerisi: Bir çocuğun her dönemde kendi ihtiyaçlarını ve bakımını başka kişilere ihtiyaç duymadan karşılayabilmesi için gerekli olan beceriler özbakım becerileridir. Çocuk doğduktan sonra her zaman diliminde öğrenmesi gereken farklı bir beceri vardır. Bunların öğrenilmesinde aile ve sosyal çevre etkilidir.

Özbakım becerilerinin kazanılması fiziksel gelişim ile doğrudan alakalıdır. Örneğin bir çocuğun bağımsız yemek yemesi için öncelikle el kaslarının gelişmesi, ellerini yıkayabilmesi için boyunun belli bir uzunluğa gelmesi gereklidir.

İnsan hayatının ilk 6 yılı öğrenme hızının yüksek, alışkanlıkların kolay öğrenildiği önemli bir zaman dilimidir. Bu dönemde öğretilmek istenenler güzel yönlendirme ve zamanında yapılan tekrarlarla davranışa dönüşür. Bu davranışlar ve alışkanlıklar

çocuğun çevreye uyumunu sağlar.Bu dönemin önemi düşünülerek çocuklara iyi alışkanlıklar kazandırmak gerekir (MEB,2011).

4-5 yaş çocuğunun kazanması beklenen beceriler aşağıda sıralanmıştır.

36-60 Ay

1. Düğmesiz ve bağısız giysileri yardımsız giyinir.
2. Yardımla saçını tarar.
3. Giysisindeki büyük düğmeleri ilikler-çözer.
4. Giysilerinin önünü-arkasını ayırt eder.
5. Ellerini yıkar.
6. Dişlerini fırçalar.
7. Sözel ipuçları ile tabakları, peçeteleri, çatal ve kaşıkları doğru yerleştirerek sofraya kurmaya yardım eder.
8. Boyuna uygun bir askıya ceketini veya hırkasını asar.
9. Masada kirlettiği kendine ait yeri temizler.
10. Gece gereksinim duyduğunda uyanır ve tuvalete gider.
11. Burnunu mendille siler.
12. Ev ilerine yardım eder.
13. Kendisine ait eşyaları toplar.
14. Yardım ile bıçak kullanır.

60-72 Ay

1. Elini, yüzünü yıkar, kurular.
2. Kendi kendine giyinir-soyunur.
3. Giysilerindeki düğmeleri çözer-ilikler.
4. Yemek yerken uygun araç-gereci kullanır.
5. Dişlerini fırçalar.
6. Saçlarını tarar.
7. Bıçakla yumuşak nesnelere keser.
8. Bıçakla ekmeğine yumuşak nesnelere sürer.
9. Ayakkabılarını bağlar.
10. Tabağına servis tabağından yiyecek alır.
11. Duruma ve hava şartlarına uygun giyecekleri seçer.
12. Tuvalet gereksinimi ile ilgili işleri yapar (MEB, 2011).

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Sevil AKBUĞA
Uyruğu: Türkiye (T.C)
Doğum Tarihi ve Yeri: 26.09.1988 - Kayseri
Medeni Durum: Evli
e-mail: akbugasevil@gmail.com
Yazışma Adresi: 75. YIL ALİYE ÇAPAR ANAOKULU

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Atatürk Üniversitesi, Okul Öncesi Öğretmenliği	2010
Lise	Nevşehir Anadolu Öğretmen Lisesi, Nevşehir	2006

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2017-Halen	Melikgazi 75. Yıl Aliye Çapar Anaokulu	Müdür Yardımcısı
2014-2017	Melikgazi Ambar Anaokulu	Öğretmen
2013-2014	Tomarza Şehit Necati Kahraman Anaokulu	Öğretmen
2010-2013	Yozgat-Boğazlıyan Anaokulu	Öğretmen

YABANCI DİL

İngilizce